

PROGRAM ZA STICANJE DOZVOLE ZA RAD – LICENCE U KLIZAČKOM SAVEZU SRBIJE

I. UVODNE NAPOMENE

Dozvola za rad (Licenca) je znak da je kandidat stekao određene nivoe znanja i sposobnosti neophodne za samostalan rad. Licenciranju prethodi permanentno usavršavanje i sticanje stručnih znanja, iskustava i standarda. Nivo stručnih standarda treba da prati razvoj nacionalne federacije i svetske trendove.

U skladu sa Zakonom o sportu Srbije, podzakonskim aktima i aktima Klizačkog saveza Srbije (KSS), poštujući stručne i organizacione standarde, uvode se dozvole za rad za sportske stručnjaka u klizačkom sportu (trenere).

I.1 TIPOVI DOZVOLA ZA RAD

U skladu sa normativnim aktima KSS-a, definisani su sledeći tipovi dozvola za rad:

- **A-1:** umetničko klizanje,
- **A-2:** brzo klizanje,
- **B:** škola-obuka klizanja.

II. NACIONALNI PROGRAM ZA STICANJE DOZVOLE ZA RAD

U skladu sa stručnim standardima KSS i opštim naučnim standardima definisan je program za sticanje dozvole za rad koji sadrži sledeće oblasti, kao i njihovo procentualno učešće u programu za sticanje dozvole za rad:

- Za dozvole za rad tipa A:
  1. Osnove škole klizanja: 25 %
  2. Osnove trenažne tehnologije sportske grane: 35 %
  3. Osnove sudijske tehnologije: 20 %
  4. Zdravstveno-medicinski nadzor, borba protiv dopinga: 10 %
  5. Menadžment sportske grane: 10 %
- Za dozvole za rad tipa B:
  1. Osnove škole klizanja (praktični ispit): 40 %
  2. Osnove trenažne tehnologije: 40 %
  3. Zdravstveno-medicinski nadzor, borba protiv dopinga: 10 %

Sticanjem dozvole za rad tipa A, kandidat pored prava na rad u umetničkom, odnosno brzom klizanju, istovremeno stiže i pravo rada i u školi – obuci klizanja, bez posebnog polaganja ispita za dozvolu tipa B.

Praktični deo ispita za dozvolu tipa B sprovodi komisija koju čine tri (3) sportska stručnjaka koji poseduju dozvolu za rad, a koju imenuje Upravni odbor Klizačkog saveza Srbije.

Spisak elemenata koje treba da položi kandidat za dozvolu tipa B dat je u prilogu ovog Programa.

II.1 OSNOVE ŠKOLE KLIZANJA

Na osnovu višedecenijskog iskustva i praćenja savremenih trendova u razvoju obuke u klizačkom sportu, definisana je opšta stručna platforma za školu klizanja.

- 1. Standardizacija bazične-školske tehnike,*
- 2. Principi izvodjenja bazične-školske tehnike,*
- 3. Specifičnosti fizičke pripreme.*

II.2 OSNOVE TRENAŽNE TEHNOLOGIJE UMETNIČKOG I BRZOG KLIZANJA

Na osnovu višedecenijskog iskustva i praćenja savremenih trendova u razvoju klizačkog sporta definisana je opšta stručna platforma za umetničko klizanje i brzo klizanje.

- 1. Standardizacija osnovne tehnike,*
- 2. Principi izvodjenja osnovne tehnike,*
- 3. Standardizacija takmičarske tehnike,*
- 4. Principi izvodjenja takmičarske tehnike,*
- 5. Okvir trenažne tehnologije,*
- 6. Specifičnosti fizičke pripreme.*

II.3 OSNOVE SUDIJSKE TEHNOLOGIJE

Definisanje trenažne tehnologije je u direktnoj vezi sa pravilima suđenja. Zbog toga je neophodno poznavati sudijsku tehnologiju kako bi se uz adekvatan trenažni rad uspešno došlo do željenog rezultata.

U ovoj oblasti programa za sticanje dozvole za rad, obradiće se dva segmenta i to:

- 1. Poznavanje sudijskih pravila za takmičenje,*
- 2. Sprega sudijske i trenažne tehnologije, osnovni principi izvođenja klizačke tehnike, kriterijumi za vrednovanje tehnike, kazne i nesportska ponašanja.*

II.4 ZDRAVSTVENI NADZOR, BORBA PROTIV DOPINGA

Medicinsko-zdravstveni nadzor je integralni deo trenažne i sudijske tehnologije i sastavni je deo programa za sticanje dozvole za rad. U ovom delu biće obrađena tri segmenta:

- 1. Zdravstveno-medicinski nadzor u trenažnom i takmičarskom procesu,*
- 2. Praktična „Prva pomoć“ u trenažno-takmičarskom radu,*
- 3. Prevencija i borba protiv dopinga.*

II.5 MENADŽMENT KLIZAČKOG SPORTA

Pored stručnih trenažno-takmičarskih standarda za postizanje vrhunskih takmičarskih rezultata neophodno je poznavati osnovne menadžmentske standarde sporta. Zbog toga su u programu za sticanje dozvole za rad obuhvaćena tri segmenta i to:

1. Sport u svetskim i nacionalnim okvirima, položaj i uloga klizačkog sporta u strukturi svetskog i nacionalnog sporta,
2. Zvanični zakonski okviri u sportu,
3. Organizaciona i administrativna uređenost međunarodnog i nacionalnog saveza.

III. OPŠTE ODREDBE

KSS formira nacionalni stručni tim koji detaljno definiše sadržaj programa za sticanje dozvole za rad koji je u potpunosti prihvatljiv i primenljiv, način realizacije trenažno-edukativne norme i samu tehnologiju permanentne edukacije, realizacije praktičnog i teoretskog ispita. U realizaciji ovih zadataka KSS će angažovati visokoškolsku obrazovnu ustanovu i neophodne personalne stručne autoritete.

Dozvola za rad izdaje se sa rokom važenja od 3 godine. Kandidat je u obavezi da se permanentno edukuje tokom godine po planu i programu koji sačini KSS o čemu se vodi precizna evidencija. Ukoliko kandidat ne nastavi sa permanentnom edukacijom KSS će ga pismeno upozoriti, a ukoliko ne realizuje predviđenu normu, kandidat će izgubiti dozvolu.

Stručni tim KSS-a definiše trenažno-edukativnu normu kao uslov za sticanje i obnovu dozvole za rad-licence. Tokom godine stručni tim organizuje dovoljan broj okupljanja na kojima će se teoretski i praktično vršiti transfer stručnih i organizacionih standarda, najmanje osam časova permanentne edukacije i stručnog osposobljavanja.

U skladu sa normativnim aktima, KSS je u obavezi da javno, na zvaničnoj internet strani, istakne spisak sportskih stručnjaka sa dozvolom za rad, odnosno licenciranih sportskih stručnjaka.

U Beogradu, 21.10.2015.

Predsednik KSS

Vojislava Vašović

The image shows a circular official stamp of the Serbian Ice Skating Federation (KSS). The text around the perimeter of the stamp reads "KOSOVA IZAZAKKI CABE3 CPEMJF" at the top and "KCC" at the bottom. In the center of the stamp is a logo featuring a stylized ice skater. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink, which appears to be "Vojislava Vašović".

PRILOG
ELEMENTI PRAKTIČNI ISPIT ZA DOZVOLU ZA RAD TIPA B

	Osnovni elementi 1	Basic 1	
A.	Ustajanje iz sedećeg položaja na ledu	Sit on ice and stand up	https://www.youtube.com/watch?v=k146HBcbcac
B.	Marširanje unapred	March forward across the ice	https://www.youtube.com/watch?v=GAyMgZc8hJA
C.	Klizanje na dve noge unapred	Forward two-foot glide	https://www.youtube.com/watch?v=9zJuwvVSmPY
D.	Čučanj u klizanju	Dip	https://www.youtube.com/watch?v=X829xKqyEwE
E.	"Listovi" unapred (6-8 za redom)	Forward swizzles – 6 –8 in a row	https://www.youtube.com/watch?v=E2bzX5taswY
F.	"Zmijice" unazad (6-8 za redom)	Backward wiggles – 6–8 in a row	https://www.youtube.com/watch?v=ktCpdLzpG4k
G.	Kočenje "plugom" u mestu	Snowplow stop	https://www.youtube.com/watch?v=5fzrRypGR28
H.	Kombinacija list unapred-list unazad (2-3 puta)	Rocking horse – 2–3	https://www.youtube.com/watch?v=1J42cuiHx_o
I.	Skok na dve noge u mestu	Two-foot hop in place (optional)	https://www.youtube.com/watch?v=y_kK6N1dmpY
	Osnovni elementi 2	Basic 2	
A.	Klizanje na jednoj nozi unapred (L i D)	Forward one foot glides – R and L	https://www.youtube.com/watch?v=qU3Z8NGRtao
B.	Klizanje unazad	Backward two-foot glide	https://www.youtube.com/watch?v=Vc3g6xoCX_s
C.	"Listovi" unazad (6-8 za redom)	Backward swizzles – 6–8 in a row	https://www.youtube.com/watch?v=LUKEQlw1SVk
D.	Skok na dve noge sa okretom od 180° u mestu	Two-foot turn from forward to backward in place	https://www.youtube.com/watch?v=a_Y3UOIDCrY
E.	Kočenje "plugom" iz kretanja	Moving snowplow stop	https://www.youtube.com/watch?v=ZHa9u2XOnVg
F.	Polu-listovi unapred po pravoj liniji	Forward alternating half swizzle pumps, in a straight line (slalom-like pattern)	https://www.youtube.com/watch?v=rV_1ln9AFvM
	Osnovni elementi 3	Basic 3	
A.	Odrazi unapred ivicom klizaljke	Forward stroking, showing correct use of blade	https://www.youtube.com/watch?v=UnNJ0toM2j4
B.	Polu-listovi unapred po luku u oba smera (6-8 puta)	Forward half swizzle pumps on a circle – 6–8 consecutive clockwise and counterclockwise	https://www.youtube.com/watch?v=189APBtli9Q
C.	Okret na dve noge - unapred na unazad u oba smera	Moving forward to backward two-foot turn – clockwise and counterclockwise	https://www.youtube.com/watch?v=Rp1YaU1Iun0
D.	Klizanje na jednoj nozi unazad (L i D)	Backward one-foot glides – R and L	https://www.youtube.com/watch?v=8qebXzQnpFQ
E.	Slalom unapred	Forward slalom	https://www.youtube.com/watch?v=Dvjqhv8R2-A
F.	Piruetna na dve noge - do dva kruga (720°)	Two-foot spin – up to two revolutions	https://www.youtube.com/watch?v=H9Ky5bNKcp0